

Vlaams
Parlement

ingediend op **289** (2019-2020) – Nr. 5
9 juni 2020 (2019-2020)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
uitgebracht door Freya Saeys, Koen Daniëls en Immanuel De Reuse

over de voortgangsrapportage
over de aanpak van de coronacrisis
in het beleidsdomein
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,
in het bijzonder over de Taskforce COVID-19 Zorg,
de Taskforce Kwetsbare Gezinnen
en het actieplan mentaal welzijn

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Voorzitter: Stefaan Sintobin.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Lorin Parys, Elke Sleurs, Tine van der Vloet, Katja Verheyen;

Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters;

Maike De Rudder, Katrien Schryvers;

Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;

Ann De Martelaer, Celia Groothedde;

Freya Van den Bossche.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Piet De Bruyn, Freya Perdaens, Sarah Smeyers, Annabel Tavernier;

Yves Buysse, Ilse Malfroot, Frieda Verougstraete-Deschacht;

Vera Jans, Kurt Vanryckeghem;

Gweny De Vroe, Sihame El Kaouakibi;

Johan Danen, Jeremie Vaneekhout;

Conner Rousseau.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

Documenten in het dossier:

289 (2019-2020) – Nr. 1 t.e.m. 4: Verslagen

INHOUD

1. Uiteenzetting door Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	4
1.1. Contactonderzoek	4
1.2. Lockdown	5
1.3. Voorzieningen met een uitbraak van het virus.....	5
1.4. Monitoring pandemie en communicatie cijfers	5
1.5. Teststrategie	6
1.6. Personeel	7
1.7. Beschermingsmateriaal	7
1.8. Cohortzorg in woonzorgcentra en thuiszorg	7
1.9. Ondersteuning vanuit het ziekenhuis	7
1.10. Financiële impact	7
1.11. Welzijn van de werknemers	8
1.12. Taskforce Kwetsbare Gezinnen.....	9
1.13. Maatschappelijke relance	9
1.14. Fake news over vaccinatie	9
1.15. Kindvriendelijke exitstrategie	9
2. Bespreking.....	10
2.1. Uiteenzetting door Lorin Parys	10
2.2. Uiteenzetting door Immanuel De Reuse	11
2.3. Uiteenzetting door Maurits Vande Reyde	12
2.4. Uiteenzetting door Freya Saeys.....	13
2.5. Uiteenzetting door Celia Groothedde.....	14
2.6. Uiteenzetting door Hannes Anaf	15
2.7. Uiteenzetting door Tine van der Vloet	17
2.8. Uiteenzetting door Lise Vandecasteele	17
2.9. Uiteenzetting door Katja Verheyen	19
2.10. Uiteenzetting door Elke Sleurs	19
2.11. Uiteenzetting door Tinne Rombouts	20
2.12. Uiteenzetting door Freya Van den Bossche	21
2.13. Uiteenzetting door Katrien Schryvers	22
2.14. Uiteenzetting door Koen Daniëls.....	23
2.15. Antwoord van minister Wouter Beke	23
2.16. Replieken	28
Gebruikte afkortingen	31
Bijlage: zie dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

Op dinsdag 19 mei 2020 hield de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding haar vijfde voortgangsrapportage over de aanpak van de coronacrisis in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, in het bijzonder over de Taskforce COVID-19 Zorg, de Taskforce Kwetsbare Gezinnen en het actieplan mentaal welzijn. Aan de voortgangsrapportage nam Wouter Beke deel, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding.

De presentatie van minister Wouter Beke is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

(Tijdens de vergadering van de commissie waren alleen de commissievoorzitter en commissiesecretaris fysiek in de commissiezaal aanwezig. De vaste leden, plaatsvervangende leden en de toegevoegde leden van de commissie kregen de mogelijkheid om online aan de vergadering deel te nemen via het platform Zoom. Andere volksvertegenwoordigers konden alleen na motivering online aan de vergadering deelnemen.)

1. Uiteenzetting door Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

1.1. Contactonderzoek

Minister *Wouter Beke* zegt dat in de week van 11 tot 17 mei 2020 gewerkt is met zeventig Vlaamse ambtenaren. Daarnaast zijn er vanuit het consortium 658 'call-center agents' aan de slag, onder wie 113 uit de mutualiteiten, 35 'field agents' uit de mutualiteiten en 194 personen in opleiding onder wie 99 van de mutualiteiten. Gemiddeld zijn er 677 'index cases' per dag en sedert 15 mei 2020 zijn er gemiddeld 148 contacten door 'field agents'.

De berekening van 21 april 2020 van het aantal contactopspoorders, nodig voor Vlaanderen, was gebaseerd op een hypothese van experts en een consultancy-bureau: gemiddeld duizend besmettingen per dag in België waarbij elke persoon gemiddeld vijftien contacten per dag had. Op 19 mei 2020 waren er in België 232 nieuwe besmettingen waarvan 176 in Vlaanderen. Het gemiddelde aantal contacten ligt lager dan vijftien. Er zijn meer dan genoeg medewerkers om het contactonderzoek te kunnen waarmaken.

Bepaalde parameters zullen natuurlijk evolueren. Ten eerste zal het aantal contacten gaandeweg toenemen omdat mensen opnieuw aan het werk zijn, winkelen, hun kinderen naar school brengen enzovoort. De sociale biotoop zal de komende periode groter worden.

Er zijn ook verbeterpunten. De eerste twee weken kon de data-instroom op het federale platform beter. Aanvankelijk was dat vanuit de labo's 50 procent, maar thans is dat 95 procent. Vanuit de ziekenhuizen is dat 65 procent en door de huisartsen 60 procent. Die informatie is cruciaal om te kunnen opsporen. Het federale platform had ook enkele technologische problemen, maar is ondertussen stabiel. Verder moet de beschikbaarheid van contactgegevens voor de 'index cases' hoger. De telefoonnummers komen niet altijd door of niet aan het gewenste tempo. Op dit ogenblik geeft men per case 1,21 contacten aan, wat allicht een onderschatting is van de effectieve contacten. Het is ontzettend belangrijk dat iedereen daar eerlijk over is. Die informatie wordt voor geen enkel ander doeleinde gebruikt. Er zijn online documenten ter beschikking om in te vullen met wie men in contact is geweest. Ook de huisarts geeft die mee. Het is een vaststelling dat men nog onvoldoende voorbereid is om de contactgegevens op te lijsten. Als iedereen op voorhand zijn huiswerk maakt, kan er veel tijd gewonnen worden. In het algemeen is er grote bereidheid om gegevens te delen, maar er worden wel vragen gesteld

over de gevolgen voor de betrokkenen. Tot op heden zijn er vijf rechtstreekse klachten gemeld en één via de Vlaamse Ombudsdienst.

1.2. Lockdown

Op 18 mei 2020 is de bezoekenregeling in de woonzorgcentra van start gegaan. Dat is goed verlopen, maar er zijn nog geen gegevens over hoeveel woonzorgcentra er effectief mee gestart zijn.

Sinds 18 mei 2020 is er voor personen met een handicap een doorstart van de ambulante en mobiele begeleiding, dagcentra en MFC's. Op 25 mei 2020 volgt de geleidelijke en geleidelijke versoepeling van de overstap tussen voorziening en thuissituatie, en de opname van nieuwe gebruikers. De centra voor dagverzorging en dagopvang zullen vanaf 25 mei 2020 gefaseerd heropstarten. Voor de diensten voor gezins- en thuiszorg is er een heropstart vanaf 18 mei 2020 voor niet-essentiële huisbezoeken. Voor de diensten voor oppashulp, diensten voor gastopvang, de verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers is er sinds 18 mei 2020 een richtlijn over een doorstart afgestemd op de adviezen van de Nationale Veiligheidsraad. De lokale dienstencentra kennen op 25 mei 2020 een heropstart van een-op-eencontacten in hun lokalen.

Vanaf 21 mei 2020 kan er in de residentiële jeugdzorg en pleegzorg weer weekendbezoek thuis met overnachting, mits er veilige coronamaatregelen zijn en toestemming van de jeugdrechtbank als die daarbij is betrokken.

In de kinderopvang is er sinds 4 mei 2020 gaandeweg een verruiming van de doelgroep. Sinds 18 mei 2020 kunnen in principe alle kinderen worden toegelaten, maar met een gefaseerde instroom. Het heropstartmoment wordt bepaald in overleg met de opvang en de ouders. De compensatieregeling voor de kinderopvang loopt zeker door tot 30 juni 2020. In de buitenschoolse kinderopvang is opvang mogelijk tijdens de schooluren in overleg met het lokaal bestuur. Er is een verruiming van de doelgroep vanaf 15 mei 2020 voor kleuters van twee buitenshuis werkende ouders. Indien er lokaal capaciteit over is, kunnen er andere categorieën aan worden toegevoegd. Voor de lagereschoolkinderen moeten beide ouders buitenshuis werken. Ook daar loopt de compensatieregeling zeker nog tot 30 juni 2020.

Voor alle diensten en voorzieningen is er thans een bezoekenregeling. De minister heeft geen centraal zicht op de toepassing op instellingsniveau. Hij vindt het een positieve zaak dat de meeste voorzieningen daarmee aan de slag zijn gegaan. Dit is geen eindpunt maar wordt verder geëvalueerd. Kan dit verruimd worden tot meerdere personen? Voor sommige sectoren is dat reeds gebeurd, zoals voor personen met een handicap.

1.3. Voorzieningen met een uitbraak van het virus

Een aantal schakelzorgcentra is reeds gesloten of gaat op korte termijn dicht: Beersel op 11 mei, Vilvoorde op 12 mei, Sint-Truiden op 18 mei, Tienen site 1 op 12 mei en site 2 op 20 mei, en Aalst op 25 mei 2020. Er is geen overbezetting meer in de ziekenhuizen. De schakelzorgcentra waren bedoeld als buffercapaciteit, maar dat is niet langer nodig. De exacte datum van stopzetting wordt bekeken als er oplossingen zijn voor de patiënten.

1.4. Monitoring pandemie en communicatie cijfers

Sinds begin mei 2020 is het monitoringrapport publiek. Er blijkt een zekere bevraging-moeheid bij de instellingen om elke dag te rapporteren. Er wordt overlegd met Sciensano om bijkomende gegevens aan te leveren, maar de minister wil vermijden dat door te veel nieuwe vragen woonzorgcentra afhaken. Vlaanderen heeft een

goede rapporteringsgraad van 90 procent. Er moet een goed evenwicht zijn tussen laagdrempeligheid en volledigheid.

Op 10 mei 2020 was de prevalentie van mogelijke en bevestigde COVID-gevallen in de woonzorgcentra in Vlaanderen 32 op duizend bewoners, in Wallonië 86 op duizend bewoners en in Brussel 85 op duizend bewoners. In Vlaanderen ligt dit lager dan in de andere regio's.

Uit de grafieken blijkt dat de dalende curve zich blijft doorzetten. Het aantal COVID-patiënten daalt, net zoals het aantal ziekenhuisopnames en het aantal woonzorgcentra met uitbraken. In 70 procent van de woonzorgcentra zijn er geen besmettingen. In een kleine 25 procent van de woonzorgcentra zijn er minder dan 10 procent besmettingen. Dat betekent dat er in 95 procent van de woonzorgcentra minder dan 10 procent besmettingen zijn. Het aantal woonzorgcentra zonder besmette bewoners is opnieuw gestegen. In slechts 0,5 procent zijn er meer dan 30 procent besmette of mogelijk besmette bewoners.

In de VAPH-voorzieningen is het aantal bevestigde besmettingen door de testing gedaald van 152 naar 106. Allicht tegen het einde van de week van 18 mei 2020 zullen alle voorzieningen getest zijn. Het aantal voorzieningen met vermoedelijke besmettingen is gedaald van veertig naar 33. De dalende trend van de ziekenhuisopnames zet zich door en er zijn geen bijkomende overlijdens vastgesteld.

In de jeugdzorg is er een dagelijkse registratie. De vastgestelde besmettingen bij minderjarigen in de residentiële jeugdhulp blijven laag met drie bevestigde gevallen. Er is ook een daling van afwezigheden bij het personeel. Op 22 april 2020 waren er 25 personeelsleden afwezig vanwege bevestigde COVID-19-besmetting. Thans zijn dat er zestien. Op 22 april 2020 waren er 106 personeelsleden afwezig vanwege een bevestigde en vermoedelijke COVID-19-besmetting. Thans zijn dat er 48.

Voor betrouwbare oversterftcijfers specifiek voor woonzorgcentra is het wachten op de analyse van de overlijdenscertificaten. Dat kan administratief lang duren, al hoopt de minister zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen. Sciensano rapporteert wekelijks de oversterftcijfers in de verschillende bevolkingscategorieën.

1.5. Teststrategie

Alle woonzorgcentra, pvt's, revalidatiecentra en CAW's zijn getest. Tegen het einde van de week van 25 mei 2020 zullen alle VAPH-voorzieningen getest zijn. Het Agentschap Opgroeien werkt met uitbraakgerichte testen.

Er zijn 65.000 personeelsleden getest. In sommige voorzieningen is er al meer dan eenmaal getest. Uit die tests blijkt dat 2 procent positief is, waarvan 30 procent symptomen heeft en 70 procent niet. Slide 29 met de cijfers van Sciensano gaat over alle collectiviteiten met 85.000 geteste personeelsleden. Ook daar is te zien dat ongeveer 2 procent positief test. Ook de grootteorde van het aantal symptomatische en asymptomatische gevallen is vergelijkbaar. Aanvankelijk testte in Vlaanderen 16 procent van het personeel positief. De reden is dat er aanvankelijk massief werd getest in voorzieningen met een uitbraak. Hoe meer er getest wordt, hoe beter de cijfers worden.

Ook de bewoners zijn zo goed als allemaal getest, met 4 procent positieve en 96 procent negatieve gevallen. Het aantal positieven in de woonzorgcentra is niet hoger dan erbuiten. 25 procent van de positieven vertoont symptomen en 75 procent niet. Die cijfers zijn vergelijkbaar in de andere collectiviteiten.

De huidige teststrategie bepaalt dat wie voldoet aan de definitie van een mogelijk geval van COVID wordt getest met bijzondere aandacht voor zorgpersoneel en personeel van residentiële collectiviteiten. Daarnaast wordt iedereen getest die hoogrisicocontacten heeft met een geval van COVID-19, of beroepshalve in contact staat met mensen die het risico lopen een ernstige vorm van de ziekte te ontwikkelen. Ook wie in een ziekenhuis wordt opgenomen wordt getest, naast nieuwe bewoners van een residentiële collectiviteit. Een mogelijk geval van COVID-19 is volgens de definitie van Sciensano een persoon met minstens een van de hoofdsymptomen.

Wat is het vervolg van de teststrategie in de woonzorgcentra? Het beleid wordt gestuurd door en is gebaseerd op testen en niet op symptomen. Als een bewoner of een personeelslid positief test, worden alle personeelsleden en bewoners getest. Bij een negatieve test wordt de test herhaald na een aantal dagen. Elke nieuwe bewoner van een residentiële collectiviteit wordt getest. Als die negatief blijkt te zijn, kan de test worden herhaald. Ook bij een heropname na een lange afwezigheid kan er opnieuw worden getest.

1.6. Personeel

'Help de helpers' telt momenteel 5184 vrijwilligers. 518 zorgvoorzieningen op het platform hebben 319 jobs geplaatst. 798 jobs zijn ingevuld.

1.7. Beschermingsmateriaal

In de week van 19 mei 2020 zijn er chirurgische mondmaskers geleverd in VAPH-voorzieningen, voorzieningen van het Agentschap Opgroeien, voor de opstart van de mobiele preventieve gezinsondersteuning, voor de samenwerkingsverbanden 'Eén gezin één plan' en voor het Departement WVG (Welzijn en Samenleving). Er is ook ander materiaal geleverd: FFP2-maskers aan woonzorgcentra en VAPH-voorzieningen met uitbraken; herbruikbare schorten aan vijftientig woonzorgcentra en VAPH-voorzieningen; en handschoenen, handgel, face shields en beschermbrillen voor woonzorgcentra en VAPH-voorzieningen met uitbraken volgens de behoefte. Problemen kunnen worden gemeld. Slide 43 toont een volledig overzicht.

Voor de kinderopvang zijn op vrijdag 8 mei 2020 50.000 stoffen maskers geleverd. De kwaliteit is voorafgaandelijk getoetst door een ervaren textielingenieur. De mondmaskers voldoen aan de norm voor categorie 2-mondmaskers volgens de IFTH-lijst van conform geteste materialen. De methodiek en de conclusie zijn bevestigd door Centexbel. Meldpunt voor materiaal is beschermingsmiddelen@vlaanderen.be

1.8. Cohortzorg in woonzorgcentra en thuiszorg

Voor cohortzorg in de thuiszorg zijn er 1024 oproepen geregistreerd. Er waren 227 aanvragen voor gezinszorg, 496 aanvragen voor thuisverpleging en 35 in woonzorgcentra. Er waren ook 278 informatieve vragen over thuiszorg.

1.9. Ondersteuning vanuit het ziekenhuis

De ondersteuning vanuit het ziekenhuis loopt zoals het moet. Er is geen evolutie ten opzichte van de vorige rapportering.

1.10. Financiële impact

De normale financiering blijft gegarandeerd lopen. Voor de gebruikersbijdragen die terugvallen, is er een compensatiemechanisme. De overheid koopt beschermend materiaal aan. Er is een tussenkomst van de overheid voor infrastructuuradaptaties.

Er is crisismanagementondersteuning. De schakelzorgcentra zijn er en er is het actieplan mentaal welzijn.

De Vlaamse Regering heeft een besluit goedgekeurd voor de residentiële ouderenzorg met compensaties voor leegstandsdagen. 90 procent van de dagprijs wordt gecompenseerd met een gemiddelde compensatie van 53,15 euro per dag en een maximum van 63,77 euro. De overheid compenseert de basistegemoetkoming aan gemiddeld 67,32 euro per dag. Voor de centra voor dagverzorging wordt de basistegemoetkoming voor zorg gecompenseerd voor 51,59 euro per dag, plus 18 euro cliëntenbijdrage tijdens de coronasluitingsperiode. In de centra voor dagopvang is er een compensatie van 3,5 euro per uur aan gemiste cliëntenbijdragen.

Ook de bijkomende inzet van thuisverpleegkundigen en ziekenhuisverpleegkundigen wordt gefinancierd aan 47,25 euro per uur en per verpleegkundige. De inzet van de gezinszorg in de woonzorgcentra wordt gefinancierd en er is een mogelijkheid om interimzorgpersoneel in te schakelen en te financieren met de basistegemoetkoming zorg.

Leegstand door overlijden in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf bedraagt gemiddeld 2,63 procent; en leegstand door tijdelijke afwezigheid bedraagt 1,11 procent. Samen is dit 3,74 procent. Er zijn veertig woonzorgcentra zonder leegstandsdagen. Er zijn er 253 met minder dan 2 procent leegstand, 317 met leegstand tussen 2 en 5 procent, 132 met leegstand tussen 5 en 8 procent, 33 met leegstand tussen 8 en 10 procent, 37 met leegstand tussen 10 en 15 procent, en negen met meer dan 15 procent leegstandsdagen.

Voor de personen met een handicap is er de maatregel van 8,5 procent. Het VAPH monitort de ingebrachte bijkomende kosten. Er is de inzet van professionelen, mantelzorgers, dienstencheques en vrijwilligers die bijkomende ondersteuning leveren. Er is budgetgarantie gekoppeld aan tewerkstelling. Werknemers die behoren tot een risicogroep worden op een andere manier ingeschakeld in de werking of hebben ziekteverlof. Er wordt ook werk gemaakt van een uitbreidingsbeleid voor de meest dringende dossiers van meerderjarigen in prioriteitengroep 1. De politieke besluitvorming hierover loopt. Minderjarigen op de wachtlijst hebben recht op een zorgbudget. Er is het uitbreidingsbeleid 2020 met 10 procent voor minderjarigen, en er is de opmaak van het beleidsplan voor rechtstreeks toegankelijke hulp met oog voor minderjarigen.

1.11. Welzijn van de werknemers

Op zaterdag 16 mei 2020 is de campagne voor zelfzorg en veerkracht gestart. Ze sluit naadloos aan op de Vlaamse 'check-check-check'-campagne. De eerste fase is algemeen: zorg voor jezelf. Fase 2 start op 1 juni 2020 en is doelgroepgericht.

De campagne met een focus op personeel in zorg en welzijn wordt gelanceerd op 25 mei 2020. Er zal een concreet ondersteuningsaanbod zijn op de verschillende niveaus.

In april 2020 is de 'Check-check-check'-campagne gestart, zijn de hulplijnen versterkt en is het plan Generatie Veerkracht goedgekeurd. Thans is de campagne Zelfzorg gestart en de campagne DeZorgSamen wordt opgestart. De tweedelijnschattool bij de cgg's is opgestart. Er is een initiatief genomen over rouw. Er is de uitrol van de Kindreflex en de 'virtual hugs'. Er is extra capaciteit gecreëerd voor de crisismeldpunten en de residentiële jeugdhulp is versterkt.

Wat komt er nog? De 'check-check-check' in de doelgroepen, de getrapte ondersteuning voor psychosociale educatie voor professionals, extra capaciteit voor de eerstelijnspsychosociale hulp met 45 extra vte. Er komt een actie 'Activiteiten en

respijt zorg voor mantelzorgers'. De crisisbegeleiding voor 1500 extra gezinnen wordt versterkt. Er volgt nog een oproep 'Eén gezin één plan' begin juni 2020 en intensieve thuisbegeleiding bij mogelijke uithuisplaatsing. Daarna komt nog de campagne 'Fit in je hoofd', het versterken van de preventieve gezinsondersteuning voor kinderen en jongeren, extra capaciteit in de gespecialiseerde ambulante zorg en diagnostiek, en budget voor de ketenaanpak intrafamiliaal geweld.

Voor corona waren er 5360 fysieke contacten in de CAW's. Tijdens corona waren er nog altijd 883 fysieke contacten. Er is wel een sterke verschuiving naar 'op afstand': van 3553 naar 8832.

1.12. Taskforce Kwetsbare Gezinnen

Op 20 mei 2020 wordt feedback bezorgd over de tweede reeks voorstellen vanuit de politieke werkgroep. Het gaat over acht voorstellen van in totaal drieëntwintig. Een derde reeks voorstellen wordt op dit moment door de verantwoordelijke ministers onderzocht.

De Vlaamse Regering heeft maatregelen genomen voor concrete acties voor kwetsbare gezinnen die de komende weken worden geactualiseerd. Er zijn bijna honderd maatregelen geordend per thema. Er wordt inspiratie gehaald uit voorstellen voor verdere bespreking in de Vlaamse Regering. Het gaat om relevante vragen met mogelijk budgettaire weerslag. De bekendheid van 1712 is verhoogd, er zijn mondkmaskers geleverd voor dak- en thuislozen en met het CAW zijn afspraken gemaakt om de hygiëne te verzekeren. Er zijn bijkomende middelen voor huis-taakbegeleiding buiten de schoolcontext vrijgemaakt voor de ondersteuning van gezinnen in armoede.

1.13. Maatschappelijke relance

Naast een economisch relancecomité is er ook een maatschappelijk relancecomité goedgekeurd. Dit moet de impact op het maatschappelijke weefsel in kaart brengen. De opdracht is om de schade in de samenleving te helpen opvangen, en om schade te vermijden, in te perken en waar kan, te herstellen. Het maatschappelijke weefsel moet opnieuw worden versterkt en veerkrachtig gemaakt. Negen experts zullen aanbevelingen formuleren aan een kerngroep met leden uit het maatschappelijke en economische relancecomité. De kerngroep formuleert voorstellen aan de Vlaamse Regering.

1.14. Fake news over vaccinatie

Er wordt laagdrempelige en betrouwbare gezondheidsinformatie verspreid. Ook wordt er gesensibiliseerd met behulp van gezagsfiguren zoals huisartsen. Met een recent uitgeschreven overheidsopdracht wordt onderzocht hoe vaccinatietwijfel kan worden tegengegaan en worden de noden van artsen en vaccinatoren in kaart gebracht. Het document zal als basis dienen voor de voorbereiding van de actualisering van de gezondheidsdoelstelling en het bijhorende actieplan.

1.15. Kindvriendelijke exitstrategie

Het Agentschap Opgroeien zoekt permanent naar een optimale balans tussen veiligheid en psychosociaal welzijn. In de jeugdzorg zijn er vanaf 4 mei 2020 bezoeken mogelijk. Vanaf 21 mei 2020 zijn er opnieuw weekendbezoeken mogelijk.

Ook het actieplan mentaal welzijn geeft aandacht aan kinderen. Lieven Annemans en Elke Van Hoof zijn vertegenwoordigd in de adviesgroep GEES; Lieven Annemans zit ook in het maatschappelijke relancecomité. Peter Adriaenssens is nauw betrokken

bij actielijnen voor kinderen en jongeren. Er is de participatie van cliënten via Cachet en ouders in de klankbordgroep.

Het actieplan Generatie Veerkracht is in nauwe samenwerking opgesteld met minister Benjamin Dalle, de kinderrechtencommissaris en actoren uit het werkveld.

Er is ook de waardevolle stem van kinderen, jongeren en jongvolwassenen via bijvoorbeeld de voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad die ook in het maatschappelijke relancecomité zit.

Over de zomerkampen is men in overleg met het kabinet van minister Benjamin Dalle. Ook de Nationale Veiligheidsraad zal zich hierover binnenkort uitspreken.

2. Bespreking

2.1. Uiteenzetting door Lorin Parys

Contacttracing

Lorin Parys merkt op dat de Inspectie van Financiën bij de overheidsopdracht meldt dat de federale overheid in januari 2020 al heeft geprobeerd om contacttracing op te zetten: "De FOD Volksgezondheid heeft de aanpak met callcenters en 'field agents' al proberen toe te passen in januari. De inspectie raadt dan ook aan om deze info op te vragen en eventueel ter beschikking te stellen van de potentiële inschrijvers." Hij vraagt of dit klopt en of dit ook zo is gebeurd.

Emmanuel André stelt voor wie met besmette personen in aanraking is geweest, langer dan 15 minuten en op minder dan 1,5 meter, te testen zodat er niet veel mensen twee weken in quarantaine moeten. Lorin Parys vraagt of dit ook de visie van minister Wouter Beke is, en of hij deze zal verdedigen in alle gremia die daarover beslissen.

Woonzorgcentra

Een externe kapper mag opnieuw actief zijn in een woonzorgcentrum maar de kapper van het dagcentrum nog niet. Het ministerieel besluit kon niet op tijd worden aangepast. Hij vraagt hieraan te verhelpen.

In een opiniestuk stond dat enkele academici in 2006 samen met de ouderenzorgsector een document hebben opgesteld: 'Voorstel voor een wetgevend initiatief voor de beheersing van zorginfecties in woon- en zorgcentra'. Ze hebben een financieel berekend voorstel (20.000 euro per jaar) uitgewerkt om voorbereid te zijn op crisissen. Wat is er met dat document gebeurd? Hoe komt het dat men hierover nu pas leest?

Jeugdhulp

Lorin Parys vraagt of er belangrijke bijsturingen moeten gebeuren na de eerste evaluatie van de bezoekenregeling in de integrale jeugdhulp. Het Kinderrechtencommissariaat heeft een enquête bij jongeren gehouden. Hoe anticipeert minister Wouter Beke op de resultaten van deze enquête? In Leuven heeft Mobile School een initiatief StreetwiZe opgericht. Mobile School heeft van Google een groot bedrag gekregen om een app te ontwikkelen die aan straathoekwerkers en jeugdhulpverleners de mogelijkheid biedt om steeds in contact te blijven met kinderen die ze moeten begeleiden. Die app zou met een extra module de Vlaamse overheid kunnen informeren over die kwetsbare kinderen. Wil minister Wouter Beke hierop inzetten?

2.2. Uiteenzetting door Immanuel De Reuse

Contacttracing

Immanuel De Reuse merkt op dat fysiek contact opnieuw toestaan belangrijk is voor de economie maar vooral voor het geestelijk welzijn van de bevolking. Het instrument om fysiek contact mogelijk te maken, is contacttracing. De eerste geluiden over het recent operationeel geworden systeem zijn niet bemoedigend. Ook de prijs en de aanbesteding blijven heikele punten: onduidelijkheden, negatieve adviezen, nieuwe aanbestedingen die kopies zijn van offertes voor andere deelstaten en de verzuiling, lees de ziekenfondsen, die een graantje wil meepikken.

Ook de werking van het contactonderzoek loopt mank. De contactonderzoekers bereiken slechts 50 tot 60 procent van de besmette patiënten. Dat is niet alleen volgens *Immanuel De Reuse* te weinig maar ook volgens het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Er werd aanvankelijk gezegd dat één testweek voldoende zou zijn om fouten op te sporen en te verhelpen. Ondertussen worden nog altijd aanpassingen doorgevoerd aan het elektronische platform. De minister beweert dat het stabiel werkt maar daarmee werkt het volgens de spreker nog niet naar behoren. *Immanuel De Reuse* vraagt wanneer dat opgelost zal zijn. Het is een belangrijke schakel tussen de artsen en de rest van de keten.

De opleiding van de contactonderzoekers was onvoldoende duidelijk. De gesprekken worden niet op de juiste manier gevoerd. Door dit alles vertrouwt de burger de zaak niet. Hij vertrouwt de overheid niet en heeft geen vertrouwen in de manier waarop wordt omgegaan met de privacy. De studie van de UA bevestigt dat. De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van de persoonsgegevens wil dat nog zeven punten worden geregeld vooraleer zij een positief advies kan geven voor het voorstel van decreet tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 314/1 en 2).

Ook het feit dat de ziekenfondsen in hun eerste offerte tersluiks probeerden om persoonlijke gegevens te koppelen aan hun ledengegevens, vindt *Immanuel De Reuse* bedenkelijk. Het deed hem denken aan het debat over het cookiesbeleid van sommige ziekenfondsen: via het surfgedrag van hun leden brengen ze de medische problematiek van die leden in kaart (*Hand.* VI.Parl. 2019-20, nr. C19).

De gegevensdeling van de bevolking met de contactspeurders is onvoldoende. *Immanuel De Reuse* vraagt minister Wouter Beke hoe hij dat denkt op te lossen. Zullen er meer veldwerkers worden ingezet die de mensen thuis opzoeken om zo hun vertrouwen te winnen? Veel mensen voelen het aan als een kliklijn. Zij willen geen vrienden aangeven, die dan mogelijk met technische werkloosheid en 70 procent van hun loon moeten thuisblijven. Er worden ook mensen opgebeld die nog op hun testresultaten wachten. Dat lijkt *Immanuel De Reuse* een verspilling van tijd en middelen. Hoe zal dat worden aangepakt? Het zorgt voor angstige momenten bij de ontvangers van een dergelijke telefoon.

Woonzorgcentra

Sinds 18 mei 2020 is er opnieuw bezoek mogelijk in woonzorgcentra. De besmettingscijfers zijn bemoedigend. Minister Wouter Beke had het op 12 mei 2020 over de krachtlijnen voor het bezoek (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 289/4). *Immanuel De Reuse* vroeg toen of woonzorgcentra zelf herbruikbare mondmaskers ter beschikking zouden stellen van de bezoekers. Dit lijkt hem, gezien de kwetsbaarheid van de bewoners, een terechte maatregel. *Immanuel De Reuse* vraagt opnieuw hoe minister Wouter Beke daartegenover staat.

Contact grootouders en kleinkinderen

Minister Wouter Beke liet tijdens het weekend van 16 en 17 mei 2020 weten dat hij opnieuw contact wil toelaten tussen grootouders en kinderen. Hoe moet dat gebeuren? Heeft minister Wouter Beke hierover overlegd met de virologen? Welke concrete voorstellen zal hij richten tot de Nationale Veiligheidsraad? Veel 65-plussers voelen zich gediscrimineerd. Immanuel De Reuse vraagt minister Wouter Beke naar zijn standpunt daarover.

Monitoring

De gegevensinzameling door Sciensano is belangrijk om de evolutie en de verspreiding van het virus goed in kaart te brengen. De responsgraad is gedaald van 95 naar 90 procent, wat nog altijd goed is. Maar heeft minister Wouter Beke woonzorgcentra aangespoord om gegevens te blijven verstrekken? Hoe reageert Sciensano daarop? De basisbevraging kan worden uitgerold. Maar er zou een bijkomende bevraging kunnen komen, die vrijwillig door woonzorgcentra kan worden ingevuld. Aldus kan er toch al een minimum aan bijkomende gegevens worden verzameld.

Campagne geestelijk welzijn

Immanuel De Reuse is tevreden met de tijdslijn voor de campagne geestelijk welzijn.

Vaccin

Hij wil de testing koppelen aan het vaccin. De eerste en tweede fase van de testing in de woonzorgcentra hebben voor een logistieke keten gezorgd. Zal minister Wouter Beke die keten gebruiken voor het toedienen van het vaccin zodra het er is? Wordt er een prioriteitsvolgorde opgesteld voor het vaccineren? Het vaccin zal niet meteen massaal voorhanden zijn.

Personeel

Het federale niveau wil een campagne starten om meer mensen naar de zorgsector te leiden. Ook Vlaanderen zal dat doen. Heeft minister Wouter Beke daarover contact met zijn federale ambtsgenoten?

2.3. Uiteenzetting door Maurits Vande Reyde

Personen met een handicap

Maurits Vande Reyde zegt dat 191 personen met een beperking gebruikmaken van de 8,5 procent overschrijding op PAB of PGB. Hij vindt dat veel. De COVID-regeling voorzagt in de mogelijkheid om die maatregel voort te zetten. De maatregelen voor personen met een beperking zijn inmiddels versoepeld. Maar het blijft zo dat individuele gevallen moeten worden beoordeeld. Is de minister bereid om in de Vlaamse Regering een vrijwaring van die steun te vragen? Die mensen hebben dat nodig om de nodige zorg en therapeutische begeleiding te krijgen. Met een gemiddeld PAB van 30.000 euro schat Maurits Vande Reyde de totale kosten op een bedrag tussen 0,5 en 1 miljoen euro. Er was 10 miljoen euro vrijgemaakt. Er is nog ruimte voor een verlenging of zelfs een verhoging. Heeft de Vlaamse Regering daarover al gesproken?

Relance

Maurits Vande Reyde deelt de kritiek op de samenstelling van het economische relancecomité niet. Maar hij is tevreden met het maatschappelijke relancecomité, en met de samenstelling ervan, dat de bredere problematiek moet bespreken.

In Vlaanderen wordt veel gesproken over een verregaande federalisering, maar voor kansarmoede is dat eigenlijk niet nodig: Vlaanderen heeft met de beleidsdomeinen Onderwijs, Welzijn en Werk alle hefboomen in handen om kansarmoede aan te pakken. Het is zaak om na te denken hoe die hefboomen efficiënter ingezet kunnen worden, niet enkel op korte termijn maar vooral op langere termijn, zodat kansarmoede in Vlaanderen kan dalen. Daar kan het maatschappelijke relancecomité een sterke rol in spelen.

2.4. Uiteenzetting door Freya Saeys

Kinderopvang

Sedert 18 mei 2020 mogen kinderen weer naar de kinderopvang, maar de heropening van de kinderopvang verloopt gefaseerd. Wil dat zeggen dat er geen maximale capaciteit is? Hoe wordt dat in de praktijk georganiseerd?

Vaccin

Het is belangrijk om te anticiperen op een vaccin en al een draaiboek voor te bereiden. Als er een vaccin is, zal niet elke Vlaming het direct toegediend kunnen krijgen. Het is nodig om vooraf te bepalen welke bevolkingsgroepen prioritair gevaccineerd moeten worden.

Contacttracing

Uit eerste ervaringen blijkt dat mensen afkerig staan tegenover contacttracing. Freya Saeys denkt dat ondersteuning vanuit de overheid kan helpen, bijvoorbeeld aan de hand van sensibilisering of een app. Het is belangrijk dat contacttracing op punt staat voor het geval een volgende besmettingsgolf uitbreekt.

Woonzorgcentra

Een uitbreiding van de bezoeksregeling zal worden onderzocht. Welke voorwaarden gelden om naar een volgende stap te gaan?

In de woonzorgcentra is al één keer uitvoerig getest op besmettingen, maar wat is het plan voor de toekomst? Er moet op regelmatige basis getest worden.

Actieplan kwetsbare gezinnen

Kinderen en vooral kansarme kinderen zijn de grote slachtoffers van de coronamaatregelen en moeten daarom centraal komen te staan. Op 20 mei 2020 komt er feedback op het actieplan, maar Freya Saeys vraagt of de minister een voorafname kan geven.

Respijtzorg

Tijdens de coronacrisis hebben veel mensen 24/7 voor een ziek kind gezorgd na de sluiting van respijtzorgcentra. Voor volwassenen zijn er trajecten voor ambulante zorg aan huis maar niet voor kinderen. De gevolgen worden pijnlijk duidelijk. Als Vlaanderen ook kinderen de zorg wil bieden die ze nodig hebben, dan moet het daar meer op inzetten.

2.5. Uiteenzetting door Celia Groothedde

Armoede

Kinderarmoede was voor de crisis al een groot probleem. De crisis heeft alles alleen maar versterkt. Nu er data beschikbaar zijn, kan de minister ermee aan de slag. Veel kan zonder dat daar veel middelen voor nodig zijn. De overheid kan bijvoorbeeld ondersteuning geven aan lokale besturen zodat zij gemakkelijk locaties ter beschikking kunnen stellen van kinderen en jongeren om te studeren of buiten te spelen. Dat hoeft niet veel te kosten, maar kan wel een groot verschil maken.

Volgens *Celia Groothedde* biedt de periode die aanbreekt een kans om het gevecht met het virus aan te gaan. De ambulante werking is opnieuw – voornamelijk digitaal – opgestart. Door te investeren in CAW's, JAC's, cgg's, straathoekwerkers, OCMW-medewerkers enzovoort, kunnen zij contact opnemen met wie van de radar is verdwenen zodat er bij een volgende outbreak duurzaam contact is. Zo biedt deze crisis een kans om mensen digitaal mondig te maken.

Contacttracing

De opmerkingen over de mutualiteiten zijn een aanval op het middenveld dat de maatschappij mee recht houdt. De spreker vraagt welke andere partners op korte termijn in staat zijn deze opdracht te vervullen. De enige waar ze zelf op komt zijn verzekeringsmaatschappijen. De vraag is of verzekeraars vertrouwd kunnen worden met privégegevens.

Een fundamentele punt is dat men eerder had moeten beginnen. Experts waarschuwen al sinds maart 2020 om contacttracing op te starten maar dat is niet gebeurd. Wat snel en goed moet, kan onmogelijk goedkoop zijn.

De spreker onthoudt dat dit een dure en belangrijke les is voor de Vlaamse overheid. De overheid had haar ambtenaren naar waarde kunnen schatten door hen een grotere rol te laten spelen. Daarnaast had de overheid structureel moeten investeren in preventie. Door meer te investeren in preventie had men het huidige contract kunnen vermijden.

Staan de scripts op punt die voor contacttracing worden gebruikt? Celia Groothedde heeft weet van mensen die besmet en getest zijn, en aangeven dat hun contacten nog niet gecontacteerd zijn. Ze vraagt daarover duidelijkheid.

Bezoekregeling

Het verheugt Celia Groothedde dat er een weekendregeling is in de jeugdzorg. Wat zijn de eerste bevindingen? Kinderen en jongeren in voorzieningen voor mensen met een handicap kunnen nog niet naar huis. Voor veel van hen is het inschatten van tijd niet evident. Als ze hun ouders zien, willen ze knuffelen en mee naar huis. De lockdown was een tijdlang nodig maar dagbesteding en thuiszorg kunnen hernemen. Dat betekent dat de bubbel groot wordt. Het is wrang voor ouders om te zien dat veel mensen die een lossere band hebben met hun kinderen en geliefden wel binnen kunnen terwijl zij nog geen weekendregeling hebben. Kunnen die kinderen en jongeren de maatregel in de jeugdhulp volgen? Indien niet, welk perspectief biedt de minister hun?

Jeugdhulp

De minister is gestart met een groot plaatstekort in de jeugdhulp. Volgens de berekeningen zal dat tekort nog oplopen tijdens deze legislatuur. De minister heeft plaatsen vrijgemaakt, maar volgens twee directeurs van het Agentschap Opgroeien is er

meer omkadering nodig. Op welke manier zal de minister aan die vraag tegemoetkomen?

Relance

Het is goed dat de relancecomités er zijn. Celia Groothedde vraagt met aandrang om rapporten en verslagen van die comités en taskforces ter beschikking te stellen van het Vlaams Parlement, dat geen enkele inzage heeft in wat taskforces en comités voorstellen. De minister heeft een aantal voorbeelden gegeven van voorstellen, maar volgens de spreker zijn dat niet de enige.

Mensen zonder vaste verblijfplaats

Bepaalde lokale besturen werken met daklozen, sofaslapers en sofasurfers. Veel van die mensen verdwijnen van de radar. Sofaslapers zijn een kwetsbare groep. Het zijn vaak jonge mensen die hun slaapplek verloren tijdens de crisis. Welke oplossing heeft de minister voor die mensen? Om hoeveel mensen gaat het? Zijn er mensen die huisvesting hebben gekregen tijdens deze crisis? Wordt die permanent gemaakt? Deze crisis had een kans kunnen zijn om die mensen huisvesting aan te bieden.

Kinderopvang

Op 12 mei 2020 is er een besmetting bekendgemaakt in een kinderopvangvoorziening in Oostrozebeke. Er werden 22 kinderen uit negentien gezinnen in quarantaine geplaatst. Kan de minister dat toelichten en zijn er nog andere gevallen bekend?

Beschermingsmateriaal

Het is goed dat de minister een maatregel heeft genomen voor de terugbetaling van beschermingsmaterialen. Thans krijgen organisaties de vraag om gedetailleerde rekeningen voor te leggen. Het zijn organisaties die een ontzettend drukke logistieke agenda hebben en hun hele werking moeten omvormen. Is dit wel het goede moment om dit soort eisen te stellen? Kan er geen schatting worden gevraagd zodat de overheid het verschil later terugvordert of bijlegt?

Fake news

Er is recent een studie verschenen in Nature over antivaccinatie en fake news. Zo zijn er drie keer meer antivaccinatiegemeenschappen op Facebook dan provaccinatiegemeenschappen. Provacinatiegemeenschappen hebben veel volgers maar de antivaccinatiegemeenschappen groeien sneller. De provaccinatiebeweging is niet sterk. De provaccinatiebeweging heeft maar één boodschap: vaccins zijn veilig. De antivaccinatiebeweging lijkt een constante campagne te voeren. Ze is dynamisch, past haar boodschap aan en differentieert.

In het artikel wordt aangeraden om outreachend te werken. Er is meer nodig dan een website. Ten tweede moet desinformatie worden opgespoord en weggehaald. Ten derde moet de bevolking bewapend worden tegen desinformatie. Er moet niet alleen met huisartsen maar ook online worden gewerkt. Celia Groothedde vraagt of niet meer interactie kan worden gegenereerd met de burgers.

2.6. Uiteenzetting door Hannes Anaf

Kinderen en jongeren

Hannes Anaf benadrukt dat corona een grote impact heeft op kinderen en jongeren. Het kindperspectief moet centraler staan in de maatregelen en de exitstrategie.

Vooral kwetsbare gezinnen en kinderen worden nog verder in de problemen geduwd. De moedige getuigenis van de 13-jarige Dylan, die helaas niet alleen staat, maakt dat tastbaar.

Ook de resultaten van het onderzoek van Uit De Marge zijn frappant. Heel wat kinderen en jongeren groeien achter gesloten deuren van huizen en appartementen op in ongunstige omstandigheden. Vier op vijf kinderen geven aan dat ze problemen hebben met preteaching. Twee op drie zeggen dat ze onvoldoende materiaal hebben. Drie op vier zeggen dat ze te weinig ruimte hebben. De helft durft of kan niet buitenkomen. Deze signalen tonen aan dat er iets ernstigs aan de hand is. Hannes Anaf ziet te weinig maatregelen die hieraan remediëren. Structureel gebeurt er veel te weinig om kinderarmoede aan te pakken. Op 20 mei 2020 zal de Vlaamse Regering met de taskforce communiceren over de maatregelen die ze wil nemen. Hannes Anaf vraagt welke maatregelen ter tafel liggen. Het Vlaams Parlement moet kunnen oordelen of de Vlaamse Regering goede keuzes maakt.

Contacttracing

Is minister Wouter Beke nog van plan om te vragen of er bij de personeelsleden van de Vlaamse overheid kandidaten zijn om in de tracing te worden ingeschakeld? Zijn er in het contract afspraken gemaakt over een minimale afname vanuit de callcenters? Hannes Anaf vindt het vreemd dat het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid op 15 mei 2020 een persbericht heeft verspreid waaruit blijkt dat wie ingeschakeld is, tegen het eind van de week van 18 mei 2020 terugkeert naar zijn functie. Er waren zeventig ambtenaren ingeschakeld. Hoeveel ambtenaren zijn er thans nog actief? Wil minister Wouter Beke nogmaals een oproep doen voor vrijwilligers? Er gaan tientallen miljoenen euro's naar dat contract. Minister Matthias Diependaele heeft als expliciete voorwaarde in het begrotingsakkoord opgenomen om het werk zoveel mogelijk door de eigen ambtenaren te laten uitvoeren. Minister Wouter Beke lijkt het tegenovergestelde te doen. Hannes Anaf vindt dat eigenaardig.

Hannes Anaf herinnert aan de oproep van Emmanuel André om iedereen die in het kader van tracing wordt gebeld te testen. Er is immers testcapaciteit over. Als de mensen getest worden, zou de bereidheid om aan tracing mee te werken groter zijn. De duur van de quarantaine is korter voor wie negatief test. Thans leveren 50 tot 60 procent van de tracingopdrachten resultaat op, wat te weinig is.

Monitoring

Op vrijdag 15 mei 2020 heeft het kabinet van minister Wouter Beke geprobeerd om de sterftcijfers in woonzorgcentra samen met het aantal bewoners van woonzorgcentra die in het ziekenhuis overlijden te relativeren door te verwijzen naar de oversterfte in de woonzorgcentra. Thans zegt minister Wouter Beke dat de cijfers van zijn kabinet niet betrouwbaar zouden zijn. Hannes Anaf vindt dat vreemd. Waarom zijn die cijfers niet betrouwbaar en waarom werden ze gebruikt om andere cijfers te weerleggen?

Personen met een handicap

Hannes Anaf informeert of voor een kader gezorgd kan worden waarbinnen seksuele dienstverlening aan personen met een handicap hervat kan worden.

Kinderopvang

De compensatiemaatregel van 20 euro per dag per afwezig kind valt in de praktijk lager uit. Het komt neer op 12,5 euro per dag. Hannes Anaf vraagt hoe dat komt. Dat is onvoldoende om overeind te blijven. Hij hoopt dat minister Wouter Beke deze informatie kan ontcrachten.

2.7. Uiteenzetting door Tine van der Vloet

Personen met een handicap

Tine van der Vloet vraagt of de 8,5 procent overschrijding op het PAB of PGB kan worden opgetrokken indien deze periode nog lang duurt. Personen met een handicap starten met de dagcentra. Kunnen zij een beroep blijven doen op die 8,5 procent? De minister zegt dat 191 personen daar een beroep op hebben gedaan. Dat lijkt niet veel aangezien heel wat mensen thuis zitten zonder hulp. Vinden zij de weg naar die cashbudgetten? Het zijn immers mensen die altijd met een voucher werkten. Moeten de minister en het VAPH daar niet bijkomend over communiceren? Men zit nog niet aan de 10 miljoen euro terwijl sommigen op hun tandvlees zitten. Ondersteuning is welkom.

Als *Tine van der Vloet* het goed begrijpt, mag men opnieuw de overstap maken van voorziening naar thuissituatie. Is de omgekeerde beweging ook toegestaan? Wie ervoor heeft gekozen om iemand thuis te laten, kan die een aantal dagen terug naar de voorziening laten gaan.

Ze is tevreden dat de volgende stap vanaf 25 mei 2020 kan starten. Veel mensen missen hun kind en bezoek achter plexiglas is moeilijk. Er zijn nog veel voorzieningen waar bezoek niet mogelijk is. De minister gaf een richtdatum en wijst erop dat voorzieningen zelf moeten plannen. *Tine van der Vloet* hoort van diverse voorzieningen dat de overstap van voorziening naar huis pas begin juni 2020 wordt gemaakt. Die mensen wachten al lang om hun kind te zien en naar huis mee te nemen. Uiteraard is dat in elke voorziening anders. Als er nog niet is getest, dan is het begrijpelijk dat daarmee rekening moet worden gehouden. Misschien kan er een platform ontstaan waarop ouders aan directies vragen om vanaf mei 2020 van start te gaan. Mensen vinden het onlogisch dat ze naar de kapper, naar school of naar de winkel mogen, maar dat hun kind niet naar huis mag. Het zou goed zijn mochten de meeste voorzieningen zich houden aan 25 mei 2020.

Het is positief dat er verder werk wordt gemaakt van het uitbreidingsbeleid. De minister zei dat nieuwe opnames vanaf 25 mei 2020 kunnen. *Tine van der Vloet* denkt dat niet alle besluiten rond zullen zijn maar hoopt dat er snel actie wordt genomen.

2.8. Uiteenzetting door Lise Vandecasteele

Kinderen en jongeren

Lise Vandecasteele wijst op een grootschalig onderzoek van *Uit De Marge* dat de alarmbel luidt over de situatie van kinderen. 2412 kinderen uit 35 Vlaamse steden en gemeenten werden bevraagd. Meer dan de helft van die kinderen geeft aan zich momenteel niet goed in zijn vel te voelen. Zes op de tien kinderen geven aan dat hun ouders het financieel moeilijk hebben. Ze voelen zelf ook de mentale problemen die hun ouders hebben. Veel kinderen geven ook aan dat de ouders daardoor hun emoties moeilijk kunnen controleren. Daarnaast zijn er getuigenissen waar iedereen stil van wordt.

Er is een Taskforce Kwetsbare Gezinnen maar er ontbreken concrete politieke maatregelen terwijl er geen tijd te verliezen valt. Die maatregelen moeten snel worden genomen. Een voorbeeld is de versnelde toewijzing van de huurtoelage. Al die maatregelen liggen klaar, maar moeten worden genomen.

Er gaan stemmen op om de Nationale Veiligheidsraad specifiek over het thema van de kinderen te laten bijeenkomen. Kan de minister daar iets over zeggen, als verantwoordelijke voor kwetsbare kinderen, hun mentaal welzijn en armoedebestrijding?

Contacttracing

Geneeskunde voor het Volk is begin mei 2020 zelf begonnen met contactopsporing omdat het traag verliep en de Wereldgezondheidsorganisatie al sinds midden maart 2020 vraagt daar intensief op in te zetten. De eigen ervaring leert dat contactonderzoek veel tijd vergt. Tijdens de voortgangsrapportage van 12 mei 2020 ging de minister uit van een uur, en wekte de indruk dat het minder lang zou duren. Thans hoort men echter dat mensen nauwelijks één hoogrisicopersoon doorgeven. Iedereen voelt aan dat dat niet betrouwbaar is.

Het is een gemiste kans dat contacttracing niet wordt ingebed in de preventieve gezondheidszorg. In oktober 2020 is in een open brief van enkele dokters aan de federale overheid gevraagd te investeren in preventieve gezondheidszorg. Als die contactonderzoekers dichterbij de huisartsen zitten, bijvoorbeeld in de eerstelijnszones, dan kan er nauwer contact zijn tussen huisarts en contactonderzoeker, en kan men gemakkelijker contacteren. Vlaanderen moet nog een hele tijd samenleven met het virus en aan contactopsporing doen. Daarom moet dat beter worden ingebed.

Mensen willen hun contactpersonen niet doorgeven wegens de grote repercussies: mensen moeten soms in quarantaine blijven, wat leidt tot inkomensverlies. In het federale parlement heeft PVDA een oproep gedaan om mensen hun volledig inkomen te laten behouden want niemand kiest ervoor om met een besmette persoon contact te hebben. Mensen moeten meteen worden getest. Lise Vandecasteele is tevreden dat Lorin Parys dat ook vraagt. Men zit nog ver onder de beschikbare capaciteit.

Contactonderzoek is de voorwaarde om de quarantaine te kunnen lossen en moet serieus worden aangepakt. Hoe en door wie gebeurt de kwaliteitscontrole op dat contactonderzoek? Het tijdsverloop tussen het testen, het resultaat, het bellen van de contactspeurder en het bellen van de contacten is soms lang. Kunnen de cijfers over dat tijdsverloop worden opgenomen in de volgende voortgangsrapportage?

Blijkbaar gaan contactspeurders aan de slag zonder op voorhand een opleiding te hebben gekregen. Welke opleiding krijgen zij precies? Is er intervisie of feedback op hun werk?

Woonzorgcentra

Op 12 mei 2020 uitte Lise Vandecasteele haar ongerustheid over het ontbreken van een plan om de woonzorgcentra te vrijwaren van nieuwe uitbraken. Het is belangrijk om die monitoring te verfijnen. Er moet kort op de bal worden gespeeld bij nieuwe besmettingen in woonzorgcentra. De voortgangsrapportage moet worden gewijzigd. Het aantal besmettingen daalt, wat logisch is, aangezien de prevalentie bij de algemene bevolking ook lager is. Bovendien worden opnieuw bezoeken toegelaten. Er is een steeds hoger risico op nieuwe uitbraken. Er is een toekomstige teststrategie nodig. De minister stelt dat het beleid moet worden gestuurd door en gebaseerd zijn op testen en niet symptomen, wat een goede zaak is. Maar waarom is er geen strategie om systematisch verder te testen? Uit onderzoek blijkt dat het nuttig is om zorgpersoneel systematisch te testen. Bij een nieuwe opstoot is de kans groot dat het zorgpersoneel besmet raakt. Zij lopen het grootste risico. Het lijkt logisch om dat zorgpersoneel systematisch te blijven testen om aldus vroeg te detecteren indien er een tweede golf aankomt en omdat een besmetting in een woonzorgcentrum zich snel kan verspreiden.

Mantelzorgers in woonzorgcentra krijgen momenteel geen vergoeding. Is de minister daarvan op de hoogte? Kan hij daaraan verhelpen?

Beschermingsmateriaal

De spreker maakt zich zorgen over beschermingsmoeieid. Zich telkens volledig beschermen is intensief. Nu het aantal besmettingen daalt, nemen sommigen dat mogelijks niet meer zo nauw. Hoe kan de minister daaraan verhelpen?

Personeel

Er wordt gesproken over psychologische hulp aan het zorgpersoneel. Maar wat met outreaching? De situatie is moeilijk voor personeel van zorgcentra waar het virus zwaar heeft toegeslagen. Het is belangrijk om dat personeel proactief op te zoeken op de werkvloer om een verdere uitval van zorgpersoneel te vermijden.

2.9. Uiteenzetting door Katja Verheyen

Taskforce Kwetsbare Gezinnen

De stakeholders hebben voorstellen voor maatregelen bezorgd aan de politieke werkgroep. Wanneer zullen die maatregelen bekend worden gemaakt, in het bijzonder de maatregelen waaraan op Vlaams niveau gevolg kan worden gegeven?

Katja Verheyen verwijst naar de schrijnende getuigenis van Dylan in Karrewiet. Uit het onderzoek van *Uit De Marge* blijkt dat de lockdown een dramatisch effect heeft op kwetsbare jongeren. Factoren als armoede, psychische kwetsbaarheid en povere huisvesting werken tijdens deze crisis negatief op elkaar in. Er zijn structurele maatregelen nodig om deze problematiek het hoofd te bieden en vooral om te vermijden dat de toegenomen sociale kloof ten gevolge van de coronacrisis permanent blijft. Is de minister van plan om op korte termijn iets bijkomend te ondernemen om kwetsbare kinderen outreachend te bereiken en te ondersteunen?

Er zijn steeds meer noodkreten, in het bijzonder vanuit centrumsteden, dat de groep van sociaal kwetsbaren ten gevolge van deze gezondheids crisis enorm toeneemt. De klassieke groep van OCMW-cliënten wordt uitgebreid met personen voor wie de uitkering te krap geworden is, alsook met mensen die nooit eerder steun hebben aangevraagd. Er zijn hierover nog geen exacte cijfers beschikbaar, maar men baseert zich op de sterke toename van het aantal leefloonaanvragen en voedselpakketten. Hoe evalueert de minister deze situatie? Op welke manier is de minister van plan om samen met de Vlaamse Regering ondersteuning te bieden aan de lokale besturen? Heeft de minister over deze specifieke problematiek overleg gepleegd met het federale niveau?

2.10. Uiteenzetting door Elke Sleurs

Contacttracing

Elke Sleurs uit haar bezorgdheid over het feit dat de burger weinig vertrouwen heeft in contacttracing en niet de informatie verstrekt die noodzakelijk is om de exitstrategie te laten werken. Wat is de visie van de minister op het testen van alle contacten? Hoe kan de burger vertrouwen krijgen in contactopsporing? Hoeveel klachten zijn er over contactonderzoek? Hoe verhoudt dit aantal zich tegenover het totaal aantal uitgevoerde contactonderzoeken? Wat is de aard van de klachten?

Elke Sleurs betreurt de manier waarop het contactonderzoek opgezet is en hoe de ziekenfondsen daarbij betrokken worden. Het is ook heel duur. Ze had daar graag duiding bij. Hoe worden ambtenaren hiervoor ingezet?

Exitstrategie

Meer en meer mensen zullen in contact komen met elkaar. Op federaal niveau wordt melding gemaakt van een mogelijk alarmsysteem via de huisartsen, naar analogie van de peilpraktijken bij een ernstige opstoot van influenza. Wordt daarover overlegd? Wat is de visie van de minister hierop? Hoe zou hij dat alarmbel-systeem via de huisartsenpraktijk verder willen uitrollen?

Vaccin

De bezorgdheid over de vaccinatiestrategie is al aangehaald. Elke Sleurs wil een stand van zaken krijgen. Ook in het algemeen zijn vaccins belangrijk in de preventieve geneeskunde.

2.11. Uiteenzetting door Tinne Rombouts

Kinderen en jongeren

Omdat ze een kindervriendelijke exitstrategie een zaak vindt van elke minister, wil *Tinne Rombouts* aan alle ministers van de Vlaamse Regering vragen op welke manier zij maatregelen nemen om kinderen en jongeren meer ruimte te geven. Dit kwam al verschillende keren expliciet aan bod in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Er is ook een brief gericht aan de Vlaamse Regering met de vraag om daar aandacht aan te schenken.

Tinne Rombouts stelt vast dat minister Wouter Beke vanaf het begin acties ondernomen heeft met oog voor kinderen en jongeren. Omdat dit een complexe zaak is, moet dit een permanent aandachtspunt zijn bij elke stap die gezet wordt.

Ze is tevreden dat de kinderopvang expliciet kijkt hoe kinderen en jongeren maximaal ruimte kunnen krijgen om te spelen, en dat in afstemming met het onderwijs. Voorzieningen gaan na hoe kinderen en jongeren met beperkingen of in kwetsbare situaties, ruimte kunnen krijgen om maximaal contact te hebben met anderen.

Minister Wouter Beke heeft heel wat actieplannen waarbij verschillende mensen betrokken worden om te bekijken hoe er aandacht geschonken kan worden aan kinderen en jongeren. In de campagne Zelfzorg is er een onderdeel voor jongeren tussen 16 en 24 jaar. De vraag van Tinne Rombouts is of dat vertaald kan worden naar jongere kinderen. Hierbij wil ze de aandacht vestigen op de samenwerking met WAT WAT, een partner die de vertaling op zich neemt van actieplannen naar kinderen en jongeren. WAT WAT kan daar een belangrijke rol in opnemen want hun bereik is de afgelopen weken gestegen. Kinderen en jongeren gaan online via WAT WAT op zoek naar informatie.

Tinne Rombouts vindt de vragen om maximaal ambulante zorg te verlenen aan kinderen en jongeren terecht. Ze begrijpt de aandacht daarvoor en roept op om dit verder te zetten en maximaal te vertalen naar kinderen en jongeren.

Een derde element dat Tinne Rombouts als positief wil aanstippen, is het plan Generatie Veerkracht. Ook daar is snel en accuraat op ingezet om na te gaan hoe kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties nog beter ondersteund kunnen worden. Er lopen momenteel projectoproepen. Heeft de minister zicht op de reeds ingediende projecten, waarmee kinderen en jongeren gericht en dichtbij beter ondersteund kunnen worden door verschillende actoren? De oproep loopt nog een aantal dagen, maar ze hoopt dat die ruchtbaarheid gekregen heeft en dat daar al op ingezet wordt, ook vanuit het veld.

Een vierde element is de Taskforce Kwetsbare Gezinnen, die de minister vanaf het begin mee opgezet heeft en die Tinne Rombouts toejuicht. Ze is benieuwd welke vruchten die kan afwerpen. Ze vraagt wat de minister al kwijt kan over het nakende overleg.

Een vijfde element gaat over het maatschappelijk relancecomité. Tinne Rombouts is tevreden dat ook daar expliciet aandacht wordt geschonken aan kinderen en jongeren. Ze hoopt dat dat ook zijn vertaling kan kennen in de maatregelen. Er kwamen heel wat signalen uit het terrein. Iedereen komt daarmee in aanraking. Ze is blij met de talrijke bevragingen rechtstreeks op kinderen en jongeren gericht van organisaties met expertise. Ze hoopt dat de gegevens die daaruit komen meegenomen worden zodat daar snel op ingespeeld kan worden.

Scholen vormen een belangrijk contactmoment om te zien wat de situatie is van kinderen en jongeren. De meeste scholen hebben daar aandacht voor. Als het binnen enkele weken vakantie is, verschuift die zorg van de leerkracht of het CLB naar zorg en hulpverlening. Ze hoopt dat de zomerkampen doorgaan en dat de opvang ook voor contacten kan zorgen. Haar vraag is of er bijvoorbeeld via cliëntoverdracht extra aandacht kan gaan naar de overdracht van kinderen en jongeren die in de gevarenzone leven.

2.12. Uiteenzetting door Freya Van den Bossche

Actieplan mentaal welzijn

De intenties van het actieplan mentaal welzijn kan *Freya Van den Bossche* volgen. Ze had graag concreet geweten wat de invulling is van die intenties. Welke budgetten komen er bovenop wat er al was begroot?

Thuiszorg

Kom op tegen Kanker heeft een aantal beleidsaanbevelingen gedaan voor de exitstrategie, waaronder de aanbeveling om een groter aandeel van de medische behandelingen en voor- en nazorg voor mensen met kanker thuis mogelijk te maken, om het risico op besmetting voor die groep in te dijken. Gezien de bevoegdheidsverdeling is dat iets waarover verschillende overheden zich moeten buigen, maar neemt minister Wouter Beke daartoe het initiatief? Is hij het voorstel van Kom op tegen Kanker genegen? Wat zal hij namens Vlaanderen doen om daar een antwoord op te bieden?

Logopedie

Verschiedende kinderen hebben recht op terugbetaling voor logopedie via een erkenning. Die logopedie is gestopt tijdens de coronaperiode. Nochtans was het voor hen moeilijk om thuis het nodige te doen zonder die hulp. Kunnen die kinderen online worden geholpen door de logopedist? Gebeurt dat in groten getale of gaan er kinderen verloren? Vooral kinderen in het buitengewoon onderwijs hebben die ondersteuning nodig.

Jeugdhulp

Heeft de minister zicht op de bezetting van rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening in de voorbije periode? Nogal wat kinderen die recht hadden op een vorm van hulpverlening, hebben die niet gekregen. Wat was de bezettingsgraad, zowel ambulante als in de residentiële voorzieningen voor jeugdhulp? Probeert de minister ook te anticiperen op een eventuele tweede besmettingsgolf?

Nogal wat sectoren en voorzieningen in de hulpverlening hebben zich niet onmiddellijk kunnen aanpassen aan de huidige situatie. Is de minister, naast het monitoren van de huidige crisis, ook bezig met het anticiperen op een eventuele tweede golf? Het zou goed zijn dat voorzieningen, wanneer zich nog een lockdown voordoet, weten hoe daarmee om te gaan om mensen zo veilig mogelijk zonder zorg te laten in die periode.

2.13. Uiteenzetting door Katrien Schryvers

Contacttracing

Volgens *Katrien Schryvers* is contacttracing belangrijk om deze pandemie in te dijken. Het aantal contacten dat mensen opgeven, blijkt te laag te liggen. Mensen zijn niet goed voorbereid wanneer ze een contacttracer aan de lijn krijgen. Er moet worden ingezet op sensibilisering. Als mensen niet antwoorden, is een huisbezoek mogelijk. Heeft de minister daar informatie over? Hoeveel zijn er al afgelegd en hoe verlopen die? Wat is de termijn tussen het moment dat iemand een contact opgeeft en een mogelijk huisbezoek? Daartussen mag niet te veel tijd verloren gaan. De termijn tussen de positieve diagnose en het contacteren van de contacten, moet zo kort mogelijk zijn. Elke dag gewonnen, beperkt verdere verspreiding.

Een cruciaal punt is testen. Mensen hebben angst om namen door te geven, omdat hun contacten mogelijk veertien dagen in quarantaine moeten. Die termijn van veertien dagen is lang als er niet getest wordt en de situatie onduidelijk blijft.

Contact grootouders en kleinkinderen

Jonge grootouders die niet tot de risicogroepen behoren, kunnen opnieuw opvang doen van hun kleinkinderen. Veel mensen zaten daarop te wachten, niet alleen de grootouders zelf, maar ook de ouders, die nu wat geruster kunnen zijn in de combinatie werk-gezin. Niet alle kinderen kunnen terug naar school, en de kinderopvang roept op om, waar mogelijk, kinderen thuis te blijven opvangen.

Communicatie

De Nationale Veiligheidsraad stelde initieel dat de maatregelen gelden tot 8 juni 2020. Via de Q&A komen er ook andere oplossingen waar mensen blij mee zijn, maar die ook vragen oproepen. Op welke manier kan de communicatie van de Nationale Veiligheidsraad over Welzijn beter worden gestroomlijnd, of kunnen zaken die afgeleid kunnen worden uit wat de Nationale Veiligheidsraad heeft beslist, op een eenduidige manier worden gecommuniceerd?

Maatschappelijke relance

Het is goed dat er een maatschappelijk relancecomité is. Hoe belangrijk het economische relancecomité ook is, de maatschappelijke relance mag niet worden vergeten. Dat comité is samengesteld uit specialisten uit verschillende sectoren. Katrien Schryvers kijkt uit naar het resultaat van hun werkzaamheden. Volgens minister-president Jan Jambon is het de bedoeling om de twee comités in elkaar te schuiven. Op welke manier zal dat gebeuren? Wordt het één comité of worden de conclusies vergeleken om keuzes te maken die goed zijn voor een economische relance en voldoende ondersteunend voor de maatschappelijke relance?

Er zijn zowel op Vlaams als op federaal niveau heel wat werkgroepen en comités aan het werk. De spreker dringt er bij de minister op aan om in de verschillende werkgroepen en comités het belang van welzijn in relance en exitstrategie te benadrukken.

2.14. Uiteenzetting door Koen Daniëls

Kinderopvang

Volgens *Koen Daniëls* is de buitenschoolse opvang van kinderen van twee buitenshuis werkende ouders cruciaal om die ouders opnieuw te laten werken. Maar er is twijfel bij de ouders voor wie de opvang bedoeld is. Ook voor lagereschoolkinderen is er opvang als beide ouders buitenshuis werken. Gaat dat over de essentiële sectoren uit het ministerieel besluit? Kan er geweigerd worden? Scholen openen momenteel in allerlei regimes waardoor het niet evident is om opvang te organiseren. Welke richtlijnen zijn er? Mag er geweigerd worden? Als er geweigerd wordt, op welke manier moeten ouders dan kunnen instaan voor opvang?

2.15. Antwoord van minister Wouter Beke

Contacttracing

Minister *Wouter Beke* heeft in het rapport van de Inspectie van Financiën gelezen dat de federale overheid al in januari 2020 bezig was met contacttracing, wat hem verraste omdat diezelfde overheid op 20 april 2020 gezegd heeft dat het een bevoegdheid van de regio's was. Hij probeert te weten te komen waar de FOD Volksgezondheid specifiek mee bezig was. Vlaanderen was begin maart 2020 al bezig met een equipe contactopspoorders, maar is daarmee gestopt omdat er te veel besmettingen bijkwamen en er niet genoeg testcapaciteit was.

De minister is het eens met Emmanuel André, en Vlaanderen verdedigt die positie ook op de Risk Management Group. Het schrikt mensen af om mee te werken aan contacttracing als ze veertien dagen in quarantaine worden gezet. Als het virologisch onderbouwd kan worden, is de minister mee vragende partij om de periode te beperken en te zorgen voor extra tests.

De eerste aanbestedingsprocedure was een onderhandelingsprocedure. Tijdens het verloop ervan zijn bijkomende elementen opgedoken. De profielen van wie de contactopsporing op poten moest zetten, heeft de minister pas op 24 april 2020 van de RMG ontvangen. In de onderhandelingsprocedure is eveneens gekeken naar de 'field agents'. Er is gekeken naar verschillende mogelijkheden: de eigen medische reserve en de oplistijng van mogelijke kandidaten op de website van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Het moesten mensen zijn met kennis van het terrein en expertise op het vlak van welzijn en volksgezondheid.

Er is contact opgenomen met het InterMutualistisch Agentschap over de mogelijke scenario's zodra was bepaald wie in de cockpit zou zitten. Er werden verschillende wegen bewandeld. Een ervan was de eigen equipe van ambtenaren. Er zijn ambtenaren die zich hebben aangediend voor de opstartfase. Er was ook de optie om lokale ambtenaren en medewerkers van het OCMW in te zetten. Daarop is niet ingegaan omdat niemand weet hoelang het zal duren. Er zijn verschillende opties overwogen. Maar er kon geen antwoord op worden gegeven omdat de Inspectie van Financiën een negatief oordeel gaf. Daarom werd een tweede procedure gestart.

Minister Wouter Beke betreurt dat Hannes Anaf suggereert dat honderden ambtenaren met hun vingers zitten te draaien. Ambtenaren zijn hardwerkende mensen, zeker in deze moeilijke tijden. Zij moeten vaak ander werk doen dan gewoonlijk.

Op dit ogenblik zijn er voldoende medewerkers met voldoende tijd, maar er moet worden gezorgd dat er sneller en meer informatie komt vanop het terrein. Daarom heeft minister Wouter Beke iedereen opgeroepen om zelf al na te denken over met wie hij of zij tot 48 uren vooraf in contact is geweest. De informatie van artsen en ziekenhuizen moet sneller op dat federale platform beschikbaar zijn. Het

instrument is niet af, en moet constant verbeterd worden. De scripts zijn er, maar ze moeten worden bijgesteld. Daarom werd dat interfederale comité opgericht.

Minister Wouter Beke bevestigt dat het mogelijk is dat men zonder test toch opgebeld wordt. Als een arts vindt dat er voldoende symptomen zijn, kan hij de naam al onmiddellijk doorgeven zonder dat de testresultaten al bekend zijn. Dat is mee opgenomen in de scripts.

Informatiedeling is belangrijk. Het is belangrijk om vertrouwen te geven aan contacttracing. Er wordt gewerkt aan een juridisch kader. Aan de andere kant is de minister ervan overtuigd dat contacttracing het individu en de samenleving vooruithelpt.

Ambtenaren werd in overleg met de vakbonden gevraagd om vrijwillig mee te werken aan contacttracing.

Minister Wouter Beke erkent dat de timing een belangrijk punt is. Hij roept iedereen op om zijn huiswerk te maken. Als iedereen ervoor zorgt dat de benodigde informatie snel op het platform staat, kunnen de tracers ook aan de slag gaan.

De minister heeft weet van vijf klachten en een klacht via de Vlaamse Ombudsdienst. Hij beschouwt dit als een leerproces. Het lage aantal besmettingen zorgt ervoor dat er meer tijd en ruimte is. Hij ontkent niet dat er groeipijnen kunnen zijn, en dat bijsturing allicht nodig zal blijken. Dat is de reden waarom er een interfederale taskforce is opgericht.

Er zijn enkele succesfactoren. De informatie uit de tests moet zo snel mogelijk op dat platform staan. De persoonlijke gegevens moeten snel beschikbaar zijn. Wie gecontacteerd wordt, moet vertrouwen hebben in het systeem. Dat is de reden waarom 'field agents' worden ingezet. Wie geen vertrouwen heeft in een telefonisch contact, kan opteren voor een huisbezoek. De 'field agents' leggen dagelijks gemiddeld 148 huisbezoeken af. Het dagelijkse aantal 'index cases' bedraagt thans 677.

De minister is zich bewust van het belang van sensibilisering. De overheid bereidt een aantal initiatieven voor. Het is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van de overheid om vertrouwen uit te stralen want dan pas zal de bevolking voldoende vertrouwen hebben in het systeem.

Woonzorgcentra

Kappers kunnen in principe sinds 18 mei 2020 werken in woonzorgcentra als ze aan de nodige veiligheidsmaatregelen kunnen voldoen. In de dagverzorging en de dagopvang kan het vanaf 25 mei 2020.

De vraag over het initiatief van 2006 zal de minister opvragen.

Er is aan de woonzorgcentra niet opgelegd zelf mondklappers ter beschikking te stellen van bezoekers. Dat moet wel wanneer er risico's zijn. Minister Wouter Beke stelt vast dat men dit op een volwassen manier aanpakt. In de week van 11 mei 2020 werden er in de woonzorgcentra voldoende chirurgische maskers afgeleverd. Iedereen kan ook een eigen mondklapper meebrengen.

Jeugdhulp

Zullen er bijsturingen zijn in de integrale jeugdhulp en de andere sectoren? De komende dagen en weken wordt alles gemonitord. De vraag is hoe het virus zich verder zal onttrollen. Kan het niet buiten de residentiële omgevingen gehouden worden? Hoe zal het op de werkvloer zijn? Daaruit zullen lessen getrokken worden

om de volgende stappen te zetten. Er is aan de taskforce gevraagd om daarover mee na te denken.

De minister zal het onderzoek van de kinderrechtencommissaris samen met haar bekijken. Er is niet op gewacht en hij verwijst naar Generatie Veerkracht, de Taskforce Kwetsbare Gezinnen en Zorgen voor Morgen. In het persbericht is er grote appreciatie uitgedrukt voor de initiatieven van de Vlaamse Regering, maar wordt er algemeen meer aandacht gevraagd voor de effecten van de crisis op het kind. De minister kan dit alleen maar ondersteunen en hoopt dat er in de Nationale Veiligheidsraad nog stappen kunnen worden gezet.

De minister zal de app StreetwiZe bekijken.

Internaten behoren tot de bevoegdheid Onderwijs, maar het regeerakkoord vraagt het beleidsdomein Welzijn er eveneens aandacht aan te schenken.

Contact grootouders kleinkinderen

De kwestie van de 65-plussers werd op 13 mei 2020 in de schoot van de Nationale Veiligheidsraad besproken. Minister Wouter Beke stelde vast dat het niet aan bod kwam op de persconferentie. Hij vond het nuttig om te expliciteren omdat een en ander niet klopt. Iemand van 64 jaar kan in een kinderopvang of als kleuterleidster kinderen opvangen in een professionele context, maar niet als grootouder. De virologen waren het daarmee eens. Ook hier speelt het gezond verstand een rol. Het gaat niet om discriminatie, maar de rapporten van Sciensano moeten ernstig worden genomen want het aantal 65-plussers dat overlijdt, is groot. Deze mensen moeten beschermd worden.

Monitoring

Minister Wouter Beke overlegt met Sciensano. De cijfers, de manieren van rapporteren en de bijkomende vragen die Sciensano stelt, worden besproken in de projectgroep Cijfers waarin ook de stakeholders zitten. Vlaanderen heeft de hoogste rapporteringsgraad en is daarmee ook als eerste regio begonnen op 18 maart 2020. Dat moet echter wel op een manier zodat het terrein kan volgen.

De parameters voor oversterfte zijn terug te vinden op de site van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. De woonzorgcentra registreren doorgaans vijftig tot 51 overlijdens per dag. Het rapport dat Sciensano in de week van 11 mei 2020 heeft verspreid meldt een oversterfte bij de 85-plussers van 1894 of 0,29 promille. De oversterfte in de leeftijdscategorie van de 65- tot 84-jarigen bedraagt 1483 of 0,22 promille. In Wallonië is de oversterfte van 85-plussers 0,39 promille en in Brussel 0,54 promille. Meer informatie is er nog niet beschikbaar.

De vraag wie echt is overleden aan corona kan niet volledig beantwoord worden omdat niet iedereen getest werd in de eerste periode. Als thans blijkt dat 25 procent positief wordt getest met symptomen, dan zijn een aantal van de overlijdens allicht niet te wijten aan corona.

Personen met een handicap

Minister Wouter Beke monitort de evolutie. Hij staat open voor de suggestie van Maurits Vande Reyde.

Personen met een handicap kunnen vanaf 25 mei 2020 naar huis. Over dit belangrijke perspectief is een akkoord gesloten.

Voor de extra kosten is een vork afgesproken. Er is een minimale terugbetaling. Het terug te betalen bedrag kan oplopen mits de kosten bewezen worden.

De seksuele dienstverlening van Aditi is op 12 maart 2020 stopgezet. Sedert 18 mei 2020 probeert men opnieuw van start te gaan.

Er is tijd tot 31 maart 2021 om facturen in te dienen. Minister Wouter Beke is hierover in overleg met de gebruikersraad. Volgens de informatie die de minister krijgt, loopt dat goed. Er zijn weinig instellingen die dit niet toepassen. Mocht dat niet zo zijn, dan verneemt hij dat graag.

Maatschappelijke relance

De oproep voor de maatschappelijke relance kan minister Wouter Beke alleen maar ondersteunen. Het belang daarvan is al vaker ondersteund.

Kinderopvang

De kinderopvang is altijd opengebleven in soms moeilijke omstandigheden. De voorbije weken zijn bijkomende stappen gezet. Op 4 mei 2020 gingen de bedrijven aan de slag. Op 11 mei 2020 gingen de winkels open en op 18 mei 2020 de scholen. Dat zorgde telkens voor een grotere capaciteit en de gefaseerde aanpak leidde tot een goed resultaat. In ruil daarvoor blijven de compensaties tot eind juni 2020 lopen. Op basis van wat thans bekend is, zal er een genormaliseerde bezetting zijn tegen 30 juni 2020.

Tot 18 mei 2020 waren er vier besmettingen in de kinderopvang.

Er is al een eerste voorschot van het tweede kwartaal uitbetaald aan de kinderopvang. Dat is berekend op basis van de cijfers voor 2019, die normaal gezien hoger liggen dan in 2020. Er zijn aanvullende compensaties voor lagere bezetting. Ook daarop is er een voorschot betaald. Als er verschillen zijn, wil hij dat laten onderzoeken.

Voor de buitenschoolse kinderopvang is er in overleg met Onderwijs een beperktere doelgroep vastgelegd: kleuters, minstens de kinderen van twee buitenshuis werkende ouders en kwetsbare kinderen. Als er voldoende capaciteit is, kunnen lokaal extra categorieën worden toegevoegd. Het lager onderwijs mikt op de kinderen van twee buitenshuis werkende ouders en kwetsbare kinderen.

Vaccin

De minister bekijkt, ook binnen de Risk Assessment Group, hoe een vaccin op het terrein kan worden uitgerold.

Teststrategie

In zijn toelichting is de minister al ingegaan op de teststrategie in de woonzorgcentra. Hij heeft begin april 2020 aangedrongen op een voorafname van tests voor de residentiële voorzieningen. De situatie in een aantal voorzieningen was niet onder controle. Er moest massief getest worden.

In de toekomst zal bij nieuwe besmettingen snel gereageerd worden. Bij uitbraken en vermoedelijke besmettingen zal men doelgericht handelen. Als er geen besmettingen zijn, wordt een paar dagen later opnieuw opgetreden. Dat is belangrijk voor alle collectiviteiten en ook afgesproken in de taskforce.

Taskforce Kwetsbare Gezinnen

De voorbije weken was er nauw overleg met de geestelijke gezondheidszorg, het algemeen welzijnswerk, de jeugdhulp en de CAW's. Al die sectoren hebben hun best gedaan om niemand van de radar te laten verdwijnen. Er zijn geen gezinnen verwaarloosd of alleen gelaten. De uitdaging is hen op de radar te houden en die groepen te versterken zoals afgesproken in het actieplan.

Er gaat 5,2 miljoen euro extra naar het versterken van het algemeen welzijnswerk en de crisismeldpunten, en ruim een miljoen euro naar de crisismeldpunten. Voor het versterken van de jeugdzorg en de VK's wordt 5,8 miljoen euro uitgetrokken. Sedert 1 mei 2020 loopt de versterking van de residentiële jeugdzorg. Begin juni 2020 wordt crisisbegeleiding versterkt. In de geestelijke gezondheidszorg wordt de psychische zorg voor zorg- en hulpverleners versterkt. Daarvoor is 1,5 miljoen euro vrijgemaakt. De campagnes rond zelfzorg en rouwbegeleiding lopen. Voor de tool 'chat geestelijke gezondheidszorg' is circa 2 miljoen euro uitgetrokken. Er is een tijdslijn die aangeeft wat wanneer wordt aangepakt. In totaal gaat het om 45 vte extra.

De Taskforce Kwetsbare Gezinnen werkt aan een aantal voorbereidende voorstellen, die door die werkgroep verder besproken moeten worden. De resultaten zullen aan de commissie worden voorgesteld.

De huurtoelage is een bevoegdheid van het beleidsdomein Wonen.

Er wordt overlegd met de cgg's om de outreachende hulpverlening op zich te nemen.

Er zijn 140 projectaanvragen ingediend bij Generatie Veerkracht. Hij deelt de bezorgdheid over de overgang van schooljaar naar zomervakantie: kwetsbare groepen mogen niet worden losgelaten.

Relance

Het maatschappelijke en het economische relancecomité komen in een kerngroep samen om werk te maken van een gemeenschappelijke aanpak. Door de aanwezigheid van de voorzitter en ondervoorzitter van de SERV zijn de sociale partners structureel betrokken. Het is niet de bedoeling dat die twee comités apart werken.

Exitstrategie

Er wordt, onder meer in de IMC, nagedacht over de volgende periode: hoe kan een collectieve lockdown overgaan in een periode waar doelgerichte en specifieke maatregelen aangewezen zijn. De taskforce zal zich buigen over een eventuele tweede besmettingsgolf en de dan te volgen strategie. Thans gaat alle aandacht naar de heropstart.

Fake news

Bij vaccinatietwijfel of weigering speelt de eerste lijn een belangrijke rol. Op de website gezondheidswetenschap.be staat een factchecker. Men moet ook samenwerken met de sociale media om bepaalde boodschappen te dwarsbomen.

Thuiszorg

De aanbevelingen van Kom op tegen Kanker worden opgenomen in de Vlaamse richtlijnen. De minister merkt op dat een aantal van die aanbevelingen federale materie zijn.

2.16. Replieken

Hannes Anaf betreurt dat hem onterecht woorden in de mond zijn gelegd. Hij heeft tijdens de negen jaar die hij voor de Vlaamse overheid heeft gewerkt, veel engagement en talent gezien. In de Vlaamse administratie wordt op veel plaatsen hard gewerkt. Hij kan zich voorstellen dat er tijdens deze crisis zelfs nog extra inspanningen worden geleverd. Contacttracing is een belangrijke taak voor de overheid. Precies daarom vindt de spreker het vreemd dat in eerste instantie wordt gekeken naar externe partners. Dure callcenters die hun medewerkers een minimumloon betalen, krijgen de voorkeur op eigen gekwalificeerde ambtenaren.

Er is niet geantwoord op zijn vraag over het begrotingsakkoord. De minister van Begroting meldt in het begrotingsakkoord dat hij, gelet op de uitzonderlijke situatie, zijn akkoord kan verlenen op voorwaarde dat er maximale inspanningen worden geleverd om overheidspersoneel vrij te maken voor contacttracing.

Volgens Hannes Anaf is er nog steeds geen oproep voor vrijwilligers gelanceerd in de Vlaamse administratie. Hij kan zich niet voorstellen dat niemand bereid is om dat te doen. Is de optie overwogen om nieuwe mensen aan te trekken of is er enkel gekeken naar de privésector? Wat vindt de minister van het begrotingsakkoord en waarom legt hij dat naast zich neer?

Celia Groothedde vernam dat mensen met een hoog risico worden gecontacteerd door contacttracers. Wordt wie met hen in contact kwam dan ook in quarantaine gezet?

Ze vraagt voorts nadere duiding bij de vier besmettingen in de kinderopvang. Gaat het om kinderen of volwassenen? Wordt een opvangvoorziening met een besmetting volledig in quarantaine geplaatst?

Op het terrein wordt niet aan outreaching gedaan. Het lid vraagt om lokale initiatieven te bundelen want op veel plaatsen is men het warm water aan het uitvinden.

Ze vraagt de minister niet tussen te komen in de internaten maar wel om te investeren in de jeugdhulp zodat de wachtlijst niet langer wordt. Mensen die er zware maanden op hebben zitten, moeten beter omkaderd worden. Die frustratie leeft zowel bij een directeur van een internaat als bij het Agentschap Opgroei.

Celia Groothedde betreurt dat geen inkijk wordt verleend in voorstellen van het relancecomité. Een discussie eenmaal een beslissing is genomen, is er enkel voor de vorm. Ze hoopt dat het Vlaams Parlement inzage krijgt in de voorstellen omdat de relancecomités op dit moment mee aan de knoppen zitten. Dat de minister breder wil werken rond antivaccinatie is goed nieuws.

Volgens *Immanuel De Reuse* is contacttracing een algemeen principe wanneer een virusuitbraak tot een pandemie leidt. Men had dat tijdig kunnen opzetten, maar dat is niet gebeurd. Volgens Celia Groothedde zet hij een aanval in op de ziekenfondsen. Hij stelt evenwel vast dat ze misbruik proberen te maken van de situatie. Sneller beginnen had een slok op de borrel geschied.

De spreker heeft al verschillende keren opgeroepen om cijfers te verzamelen en een draaiboek op te stellen om bij een nieuwe uitbraak over een draaiboek te beschikken en beter gewapend te zijn.

De minister doet een appel op het gezond verstand van de bevolking. Hoe langer de lockdown duurt, hoe vager de grens tussen gezond verstand en wat men zou willen. Het is belangrijk dat de minister duidelijk aangeeft wat er wordt verwacht van de bevolking en waar de grenzen liggen.

Het gebrek aan medisch-logistieke voorbereidingen mag zich niet opnieuw voordoen. Een vaccinatieplan is nodig. Er is geen zicht op de plannen van de Vlaamse Regering. De overheid mag dit plan niet uitstellen tot in de krant melding wordt gemaakt van een nieuw vaccin.

Tine van der Vloet vermoedt dat mensen met een beperking niet tevreden zijn met het antwoord van minister Wouter Beke over de 8,5 procent. De maatregel is administratief zwaar. Facturen kunnen tot 31 maart 2021 worden ingediend, maar het blijft onduidelijk hoe lang deze maatregel van kracht blijft. Duidelijkheid daarover zal ertoe leiden dat men gebruik durft te maken van deze maatregel en een beroep doet op extra hulp.

Koen Daniëls vraagt of het uitsluitend gaat over ouders die beiden buitenshuis werken. Is er ook opvang voor kinderen wier ouders niet allebei buitenshuis werken, of wanneer de school maar half open is en er nadien buitenschoolse opvang nodig is? Ten slotte vraagt hij inzage in de agenda van de IMC van 20 mei 2020.

Lise Vandecasteele heeft de indruk dat minister Wouter Beke het moeilijk vindt om concrete antwoorden te geven op concrete vragen. Zij zegt niet dat contactonderzoekers niet langer dan een uur mogen bellen. Haar ervaring leert dat contactonderzoek doorgaans meer dan een uur vergt. Zij vraagt een antwoord op haar vraag wie de kwaliteit van het contactonderzoek controleert. Wie zorgt voor opleiding en intervisie?

Het is goed dat minister Wouter Beke bij de federale overheid vraagt dat wie als nauw contact wordt beschouwd geen financiële weerslag zou ondervinden van de quarantaine. Het is begrijpelijk dat men een drempel ervaart om nauwe contacten op te geven.

Het onderzoek van *Uit De Marge* vermeldt heel wat risicofactoren voor kwetsbare kinderen. Het is problematisch dat niet geweten is wat minister Wouter Beke hieraan wil verhelpen. Huurtoelagen zijn niet zijn bevoegdheid en armoedebestrijding is een brede bevoegdheid. De maatregelen voor kwetsbare gezinnen vallen niet uitsluitend onder het beleidsdomein Welzijn, maar minister Wouter Beke kan de verantwoordelijken daar wel op aanspreken. *Lise Vandecasteele* hoopt dat ze dezelfde vraag over een paar maanden niet moet herhalen. Dit is dringend en moet de eerstkomende weken worden aangepakt.

Minister *Wouter Beke* bevestigt dat aan ambtenaren is gevraagd wie in de opstartperiode bereid was mee te helpen. Een honderdtal hebben dat tijdelijk gedaan. Maar omdat zij vroegen om terug te keren naar hun gewone opdracht, is dat niet structureel verlengd. Niemand weet hoelang deze periode zal duren, en daarom kan men die mensen geen maanden weghalen van hun reguliere werk.

Op 5 mei 2020 (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 289/3) is uitgelegd hoe het contactopsporingsonderzoek verloopt en wat de stroomdiagrammen zijn. Toen is verduidelijkt wie in welke omstandigheden wordt gevraagd om in quarantaine te gaan.

Minister Wouter Beke suggereert een schriftelijk vraag in te dienen over de besmettingen in de kinderopvang.

Er wordt versterkend geïnvesteerd in internaten, jeugdhulp en crisisjeugdhulp. Sinds 1 mei 2020 zijn er bijkomende middelen en personeel ingezet.

Het relancecomité moet nog van start gaan. Minister Wouter Beke zegt dat het Vlaams Parlement hem daarover elke week kan ondervragen. Goede voorbeelden kunnen worden gevonden op vlaanderenhelpt.be. Hij is niet van plan om alle tussentijdse verslagen van werkgroepen vrij te geven. De stand van zaken en resultaten

kunnen te allen tijde worden opgevraagd, maar minister Wouter Beke wil werkgroepen het nodige vertrouwen schenken om tot resultaten te komen.

Er wordt niet gewacht op een vaccin alvorens een plan op te stellen.

Minister Wouter Beke bevestigt Tine van der Vloet dat de ministeriële besluiten ter bespreking voorliggen. Dat wordt administratief op dezelfde manier verwerkt als de gewone PVB-besteding. Er is al heel wat informatie over verspreid. Er is een helpdesk om mensen bij te staan in hun budgetbesteding.

Minister Wouter Beke heeft nog geen officiële IMC-agenda ontvangen. Hij kreeg enkel van minister-president Jan Jambon de mondelinge bevestiging dat de concrete uitwerking van het daarnet behandelde discussiepunt op de agenda staat. Vlaanderen dringt op die uitwerking aan.

Hij bevestigt dat wat Koen Daniëls vraagt, ook kan. De minister nodigt hem uit andere signalen te melden.

Er moet aandacht zijn voor kwetsbare kinderen. De Taskforce Kwetsbare Gezinnen, Generatie Veerkracht en Zorgen voor Morgen zijn complementair, en bewijzen de aandacht van de Vlaamse Regering.

In quarantaine geplaatst worden heeft financiële impact. Dat is een federale beslissing. Die periode moet zo kort mogelijk blijven en daarom wil hij dat, gekoppeld aan een test, beperken tot zeven dagen.

Stefaan SINTOBIN,
voorzitter

Freya SAEYS
Koen DANIELS
Immanuel DE REUSE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

CAW	centrum algemeen welzijnswerk
Centexbel	Technisch en Wetenschappelijk Centrum voor de Belgische Textiel- nijverheid
cgg	centrum voor geestelijke gezondheidszorg
CLB	centrum voor leerlingenbegeleiding
COVID-19	'CO' staat voor de virusgroep corona waartoe de ziekte behoort; 'VI' verwijst naar virus; 'D' staat voor 'disease'; en 19 duidt op het jaartal waarin het nieuwe virus uitbrak: 2019
FFP	filtering facepiece particles
FOD	Federale Overheidsdienst
GEES	Groep van Experts belast met de Exitstrategie
IFTH	Institut Français du Textile et de l'Habillement
IMC	interministeriële conferentie
JAC	jongerenadviescentrum
MFC	multifunctioneel centrum
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
PAB	persoonlijkeassistentiebudget
PGB	persoonsgebonden budget
PVB	persoonsvolgend budget
pvt	psychiatrisch verpleegtehuis
RMG	Risk Management Group
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
UA	Universiteit Antwerpen
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VK	vertrouwenscentrum kindermishandeling
vte	voltijdsequivalent / voltijddequivalent
WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)